

การวิเคราะห์ความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงทุจริต

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

ประจำปี ๒๕๖๗

คำนำ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ มาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๒ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องการเฝ้า และตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กร และนำไปกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่และที่สำคัญและพบบ่อย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

มีนาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ บทนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๓
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๓
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	
การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๔
องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง	๗
กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต	๙
ขอบเขตของความเสี่ยงการทุจริต	๙
ขั้นตอนการและการประเมินความเสี่ยง	๑๐
นิยามเฉพาะในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๐
รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๓
บรรณานุกรม	๓๒

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชั่นประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไปโดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไป อาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่จงใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียน เรื่องทุจริตหรือถูกกลโกงทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอยะนิง ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่

ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริตกล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

ความสามารถจำแนกความเสี่ยงออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาพการณ์แข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผนการควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญาการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the

Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพวน การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพวนทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น สามารถกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Based) อีกด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ความเสี่ยงกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนได้รับการจัดการ กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
๒. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพวนมีมาตรการ กลไก ระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และกลไกการควบคุมการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างต่อเนื่อง
๓. ความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนต่อสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพวนมีเพิ่มมากขึ้น

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการท างานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ × ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง สีเขียว	สีเขียว
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการ	สีเหลือง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง สีส้ม	สีส้ม
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)				

การควบคุมภายใน COSO ๒๐๑๓ มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

- ๑.สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
- ๒.การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- ๓.กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
- ๔.ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร (Information and Communication)
- ๕.การติดตาม (Monitoring)

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงERM (Enterprise Risk Management)

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ERM

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงERM (Enterprise Risk Management) ประกอบด้วย องค์ประกอบ ๘ ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กรInternal(Environment) สภาพแวดล้อมขององค์กรเป็น องค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงและเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศของ กรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของ ผู้บริหาร แนวทางปฏิบัติงานของบุคลากร กระบวนการทำงานระบบสารสนเทศ เป็นต้น

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ในการ บริหารความเสี่ยง ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้วางเป้าหมาย ในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

๓. การระบุความเสี่ยง(Risk Identification) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับ หน่วยงาน ทั้ง ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กรและเมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลให้องค์กร ไม่บรรลุ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เช่น นโยบายการบริหารงาน บุคลากร ปฏิบัติงานการเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบข้อบังคับ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจต่อเหตุการณ์และสถานการณ์นั้นๆ ผู้บริหารพิจารณากำหนด แนวทางและนโยบายในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

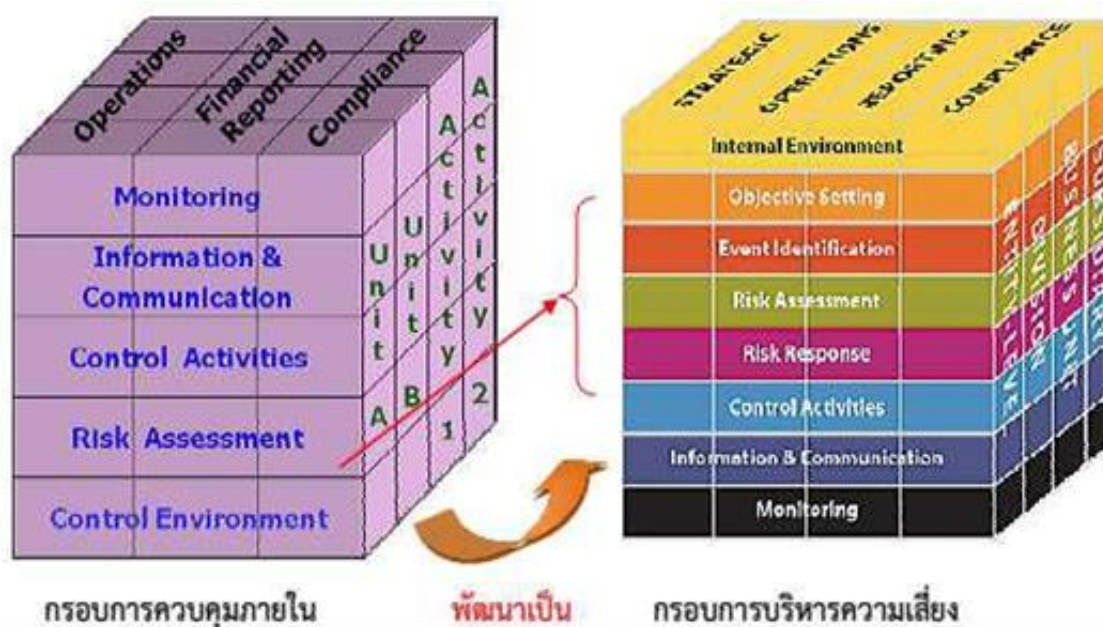
๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินความเสี่ยงเป็นการวัดระดับความ รุนแรง ของความเสี่ยง เพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่มีอยู่โดยการประเมินจากโอกาสเกิด (Likelihood)และผลกระทบ (Impact)

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถระบุ ความเสี่ยงขององค์กรและประเมินระดับของความเสี่ยงแล้ว โดยจะต้องนำความเสี่ยงไปดำเนินการเพื่อ โอกาสที่ จะเกิดความเสี่ยงและลดระดับความรุนแรงของผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้โดยวิธีจัดการความ เสี่ยงที่เหมาะสมที่สุดและคุ้มค่ากับการลงทุน

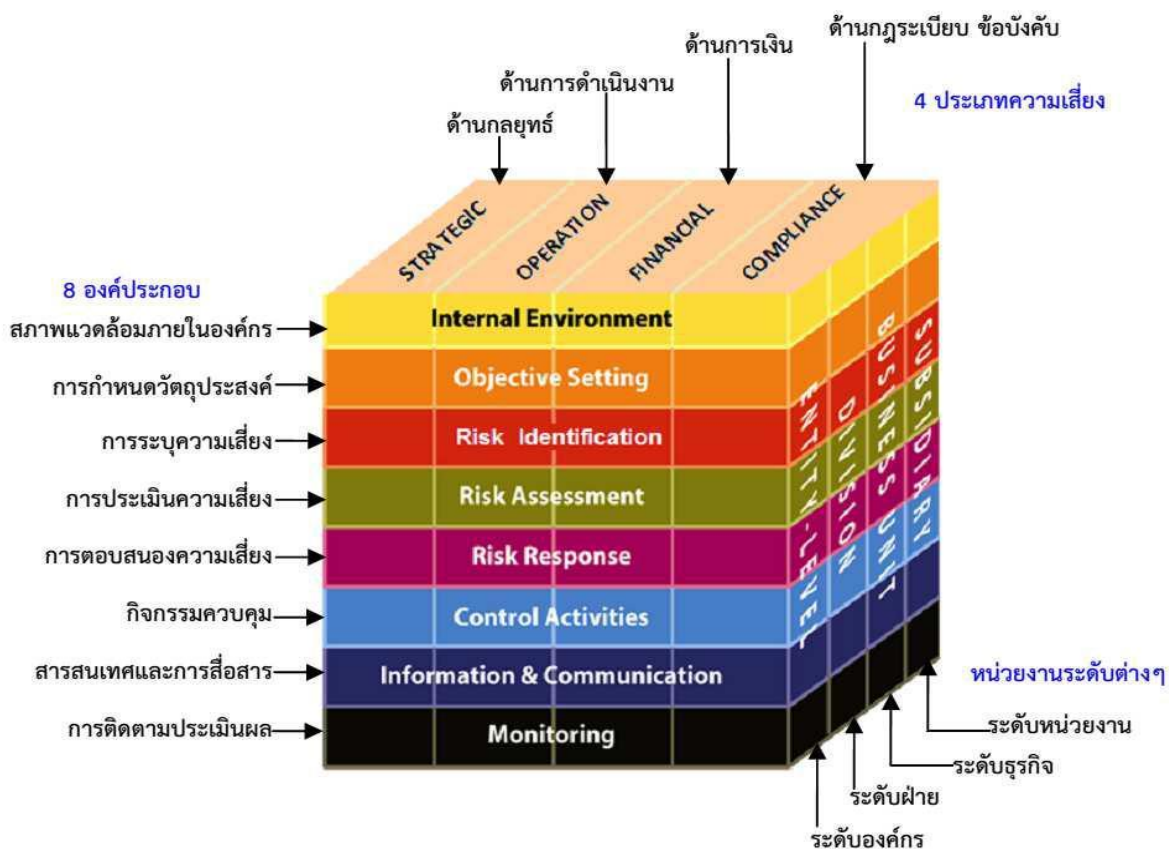
๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities) การกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่างๆ เพื่อช่วยลด หรือ ควบคุมความเสี่ยง เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้อง การดำเนินงาน บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ป้องกันและลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระ องค์กรยอมรับได้

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) องค์กรจะต้องมีระบบ สารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปพิจารณาดำเนินการ บริหารความเสี่ยงต่อไปตามกรอบและขั้นตอนการปฏิบัติที่องค์กรกำหนด

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring) องค์กรจะต้องมีการติดตามผล เพื่อให้ทราบถึงผลการ ดำเนินงานว่าเหมาะสมและสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

องค์ประกอบของกรอบการบริหารความเสี่ยงตามแนว COSO มี ๘ ด้านที่มีความสัมพันธ์กัน สรุปสาระสำคัญแต่ละองค์ประกอบตามภาพ ดังนี้

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนดังนี้

กระบวนการ	รายละเอียด
Corrective	แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรไม่ให้เกิดซ้ำอีก
Detective	เฝ้าระวัง สอดส่อง พฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
Preventive	ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ (Workflow) ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้
Forecasting	การพยากรณ์ประมาณการสิ่งของที่จะเกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ขอบเขตของความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต วิเคราะห์จากภาระงานด้านภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุน ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

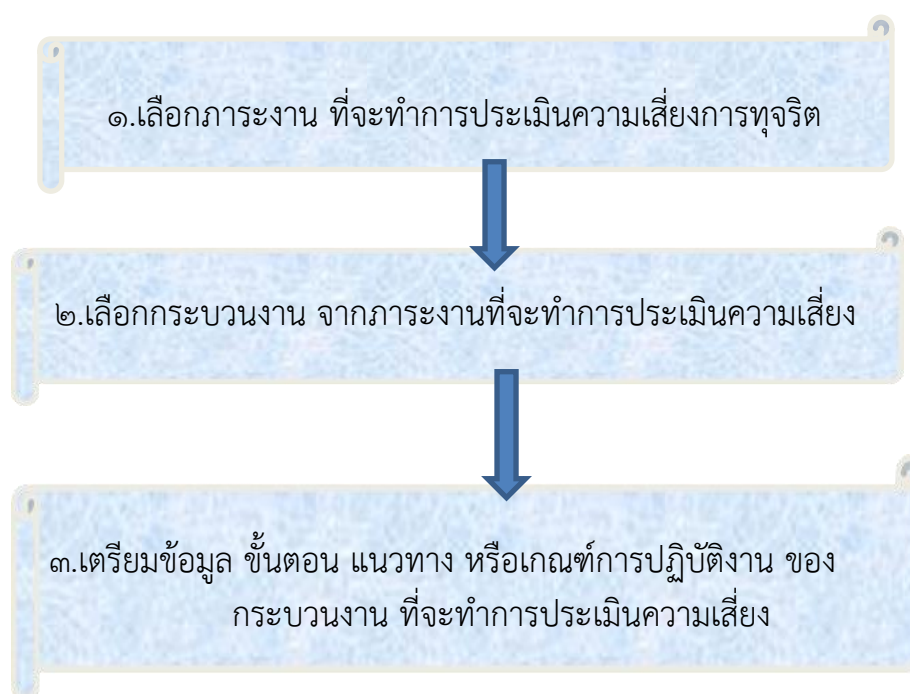
ขั้นตอนการและการประเมินความเสี่ยง

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง
๑๐. ปรับปรุงแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ระหว่างปี (ทดแทนแผนเดิม)

เตรียมการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกกระบวนการจากภาระงานด้าน การกิจหลักและภารกิจสนับสนุนที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เมื่อคัดเลือกภาระงานที่จะการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต เมื่อการคัดเลือกกระบวนการงานของภาระงานด้านนั้นๆโดยเฉพาะภาระงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริตสูง และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือ หลักเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงของขั้นตอนย่อยเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น ไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงาน จะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของ ความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

ประเภทของความเสี่ยง	รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต
Known Factor	ความเสี่ยงที่ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามี โอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้าตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต Known จากตารางในช่อง Known Factor หรือ Unknown Factor มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

นิยามเฉพาะในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อนหมายถึง สภาวการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคล นั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่ไม่จำกัดอยู่หลากหลายในรูปของตัวเงิน หรือทรัพย์สิน เท่านั้น ผลประโยชน์อื่น ๆ รวมถึง ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไป ดำรงตำแหน่งใน องค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่ บุคคลผู้มีอำนาจ หน้าที่ตัดสินใจให้ ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการ โดยมีขอบ ส่งผล ให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสี่ยงเกิดขึ้นกับ ประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและ จรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนจึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็น ระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความ เสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือ สภาวการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือ นำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงทุจริต

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

หมายเหตุ :

รอบที่ ๑ ตัดยอดรายงาน วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ได้ทำการระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ในขั้นตอนนี้ โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มาทำการระบุความเสี่ยงลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor และ Unknown Factor ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการงาน -การเบิกค่าตอบแทน ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ ปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลา ราชการ เป็นเท็จ	✓	
๒	กระบวนการงาน -การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ การ ปฏิบัติงานอาจเกิดผลประโยชน์ ทับซ้อน - ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทางไปราชการ ตามระเบียบของทางราชการ	✓	
๓	กระบวนการงาน -การจัดหาพัสดุ ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ การ ปฏิบัติงานอาจเกิดผลประโยชน์ ทับซ้อน -การปลอมแปลงหนังสือราชการ -การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำ แผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง	✓	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๔	กระบวนการ - การเบิกจ่ายงบประมาณ ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน - เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบประมาณ	✓	

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Identification)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ได้ทำการระบุความเสี่ยง (Risk Identification) โดยนำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน จากตารางที่ ๑ ในช่อง Known Factor มาแยกตามสัญลักษณ์ของสีที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง แยกตามรายสี ไฟจราจร

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	กระบวนการ การเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ			✓	
๒	กระบวนการ การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา - ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทางไปราชการตามระเบียบของทางราชการ			✓	
๓	กระบวนการการจัดหาพัสดุ - การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง				✓
๔	กระบวนการการเบิกจ่ายงบประมาณ - เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบประมาณ			✓	

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ได้กำหนดระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk level matrix) โดยนำขั้นตอนที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงมาก (สีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน(Risk level matrix) ได้จาก ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังมีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๑.๑ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น **MUST** หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ค่าของ **MUST** คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

๓.๑.๒ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆแสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น **SHOULD** หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ **SHOULD** คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๒.๑ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๒ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๓ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๔ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning& Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ ระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็นXรุนแรง
๑	กระบวนการ การเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอก เวลาราชการ เป็นเท็จ	๓	๓	๙
๒	กระบวนการ การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และ สัมมนา - ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทาง ราชการตามระเบียบของทางราชการ	๓	๒	๖
๓	กระบวนการการจัดหาพัสดุ - การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่ จัดทำแผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่ เปิดกว้าง	๓	๓	๙

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็นXรุนแรง
๔	กระบวนการ การเบิกจ่ายงบประมาณ - เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบ โครงการ	๓	๓	๙

จากนั้นนำมาพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง/ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ตามข้อ
๓.๑ และ ข้อ ๓.๒ ดังตารางที่ ๓.๑ ถึงตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST ๓ ๒	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD ๑
๑	กระบวนการ การเบิก ค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ	๓	
๒	กระบวนการ การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และ สัมมนา - ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดิน ไปราชการตามระเบียบของทาง ราชการ	๓	
๓	กระบวนการ การจัดหาพัสดุ - การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตาม ระเบียบที่จัดทำแผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและ คุณสมบัติไม่เปิดกว้าง	๓	
๔	กระบวนการ การเบิกจ่าย งบประมาณ - เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตาม งบโครงการ	๓	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชาเครือข่าย		X	X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	X
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		X	X
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	X	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	X	X	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control(Matrix Assessment)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็น X ความรุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เทียบกับ คุณภาพ การจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง ฝัาระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับ	เกณฑ์คุณภาพการจัดการ
ดี	จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
พอใช้	จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
อ่อน	จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
- เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอก เวลาราชการ เป็นเท็จ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
- ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินไป ราชการตามระเบียบของทางราชการ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
- การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบ ที่จัดทำแผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่ เปิดกว้าง	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
- เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบ โครงการ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน คัดเลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Maxtrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง ดังตารางที่ ๕ ตารางที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

แผนบริหารความเสี่ยง ฯ	มาตรการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
กระบวนการงานการเบิก ค่าตอบแทน	มาตรการการเบิกค่าตอบแทน นโยบายหลัก ๑) มุ่งเน้นการปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของตัวเองและผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ๒) ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม ในความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ๓) ๓ป ๑ค ปลูกจิตสำนึก ป้องกัน ปราบปราม เครือข่าย แนวทางปฏิบัติ ๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม (๑.๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินตอบแทน ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ๒) ปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของตัวเองและผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควร ได้โดยชอบตามกฎหมาย ๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายใน บริหารความเสี่ยง ๔) หากพบว่ามีกระทำความผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิดและอาญาอย่างเคร่งครัด ๕) ปลูกจิตสำนึก สร้างจิตสำนึก ปรับฐานความคิดด้านการต่อต้านการทุจริต

แผนบริหารความเสี่ยง ฯ	มาตรการป้องกันเหตุการณ์ทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2566
กระบวนการ การจัดทำ โครงการ ฝึกอบรม ศึกษา งาน ประชุม และสัมมนา	มาตรการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา นโยบายหลัก มุ่งเน้นการปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตน ของตนเองและผู้อื่นและ สร้างระบบคุณธรรม และยกระดับความโปร่งใสใน การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเข้มแข็งและตรวจสอบได้ แนวทางปฏิบัติ ๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม (๑.๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง (๑.๒) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔ (๑.๓) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๑ (๑.๔) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๘ (๑.๕) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ (๑.๖) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒) ปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของตนเอง และผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิ ควร ได้โดยชอบตามกฎหมาย ๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายในและ การ บริหารความเสี่ยง ๔) ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการทุจริตและปิดช่องโหว่ กำหนด มาตรการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม ๕) สร้างกลไกภาคประชาชน (อสม.) ภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวังแจ้ง เบาะแส และสร้างความเข้มแข็งของกลไกการตรวจสอบ ๖) หากพบว่ามีผู้กระทำความผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิดและอาญา อย่างเคร่งครัด

แผนบริหารความเสี่ยง ฯ	มาตรการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2566
กระบวนการงาน การจัดหาพัสดุ	มาตรการการจัดหาพัสดุ นโยบายหลัก ๑) สร้างจิตสำนึก ปรับฐานความคิดด้านการต่อต้านการทุจริตที่ตัวบุคคล สร้างวัฒนธรรมสุจริต ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ๒) มุ่งเน้นการจัดหาพัสดุภาครัฐโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือ โดยวิธีอื่นใดให้สอดคล้องกับประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติวิ และมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ(Integrity and Transparency Assessment : ITA) แนวทางปฏิบัติ ๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม (๑.๑) พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ (๑.๒) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (๑.๓) พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรีประกาศ ข้อบังคับหลักเกณฑ์และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (๑.๔) หนังสือเวียนของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (๑.๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (๑.๖) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยา และเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ - ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยแนวทางการบริหารจัดการ ด้านยา และ เวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย โดยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการร่วม หรือ คณะทำงาน ย่อย พ.ศ. ๒๕๕๗ -ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยแนวทางในการจัดทำแผนการจัดยา และเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๕๗ (๑.๗) ประกศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยแนวทางปฏิบัติงาน เพื่อตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๐ (๑.๘) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒) เจ้าหน้าที่รัฐต้องไม่ดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และจัดหาพัสดุโดยไม่ีพัสดุจริง

แผนบริหารความเสี่ยง ฯ	มาตรการป้องกันการทุจริต และแก้ไขการกระทำผิดวินัย เจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
กระบวนการ การจัดหาพัสดุ (ต่อ)	๓) กำหนดมาตรการประหยังบประมาณรายจ่าย ๔) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายใน และ บริหาร ความเสี่ยง ๕) พัฒนาความรู้เรื่องการจัดหาพัสดุภาครัฐ ๖) หากพบว่ามีกรกระทำ ผิด ต้องดำ เนินการทางวินัย ละเมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด
กระบวนการ การเบิกจ่าย งบประมาณ	มาตรการเบิกจ่ายงบประมาณ นโยบายหลัก ๑) สร้างจิตสำนึก ปรับฐานความคิดด้านการต่อต้านการทุจริตที่ตัวบุคคล สร้างวัฒนธรรมสุจริต ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ๓) สร้างระบบคุณธรรม และยกระดับความโปร่งใสในการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง ๔) ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการทุจริตและปิดช่องโหว่ กำหนดมาตรการ ลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม แนวทางปฏิบัติ ๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม ๒) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ๓) คู่มือปฏิบัติการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ๒๕๖ ของสำนักงานงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๓ ๔) คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๖๐ ๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๐ , ๑๐๓ และ ๑๐๓/๑ กำ หนดเรื่องการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมไว้เพื่อ ลดระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำ นึกแยกแยะ ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้ ๖) ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ๗) แผนงานโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณให้มีความสอดคล้อง แผนปฏิบัติราชการ

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน จัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจำแนกสถานะความเสี่ยงออกเป็นโดย ๓ สี ได้แก่สีเขียว สีเหลือง และสีแดง เพื่อติดตามเฝ้าระวัง และประเมินการบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ดังตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	- ปลุกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิด แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของ ตัวเองและผู้อื่น ไม่ให้เกิดการ แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวใน ตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบ ตามกฎหมาย - ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมี ความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม ใน ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ - ๓ป ๑ค ปลุกจิตสำนึก ป้องกัน ปราบปราม เครือข่าย	- เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ			√
๒	- ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการ ตามเกณฑ์การควบคุมภายในและ การบริหารความเสี่ยง - ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการ ทุจริตและปิดช่องโหว่ กำหนด มาตรการลงโทษผู้กระทำผิดอย่าง รวดเร็วและเป็นธรรม - สร้างกลไกภาคประชาชน (อสม.) ภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวังแจ้ง เบาะแส และสร้างความเข้มแข็งของ กลไกการตรวจสอบ - หากพบว่ามีกรกระทำผิด จะต้อง ดำเนินการทางวินัย ละเมิดและ อาญา อย่างเคร่งครัด	- ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดิน ไปราชการตามระเบียบของทาง ราชการ			√

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๓	- มุ่งเน้นการจัดหาพัสดุภาครัฐโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือโดยวิธีอื่นใดให้สอดคล้องกับประกาศระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติวิ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง - กำหนดมาตรการประหยัคงบประมาณรายจ่าย - ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายใน และบริหารความเสี่ยง - พัฒนาความรู้เรื่องการจัดหาพัสดุภาครัฐ - หากพบว่ามีการกระทำ ผิด ต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิดและอาญาอย่างเคร่งครัด	- การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำแผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง			√
๔	- สร้างระบบคุณธรรม และยกระดับความโปร่งใสในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง - ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการทุจริตและปิดช่องโหว่ กำหนดมาตรการ - ลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม	- เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบประมาณ			√

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน นำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน จากตารางที่ ๖ ที่จำแนกสถานะความเสี่ยงออกเป็น ๓ ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยง ซึ่งรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ที่วิเคราะห์ได้นั้น มีสถานะความเสี่ยงเป็นสีแดง ซึ่งหมายถึง เกินกว่าการยอมรับได้ และต้องกำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมในระบบบริหารความเสี่ยง ในขั้นตอนที่ ๗ นี้ สถานะความเสี่ยงของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ทางจึงเห็นควรนำมาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพานใน

๔ กระบวนงาน คือ กระบวนงานการเบิกค่าตอบแทน กระบวนงานการจัดทำ โครงการฝึกอบรม ศักยภาพงาน ประชุมและสัมมนากระบวนงาน การจัดหาพัสดุ และกระบวนงานการเบิกจ่ายงบประมาณ ดังตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต (สีแดง)	มาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มเติม
๑.เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลา ราชการ เป็นเท็จ ๒. ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินไปราชการตามระเบียบของทางราชการ ๓. การปลอมแปลงหนังสือราชการ/การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำแผนไว้/การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง ๔. เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบโครงการ	มาตรการการป้องกันการทุจริตและแก้ไขการกระผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ใน ๔ กระบวนงาน ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามคู่มือการทำงาน/มาตรการ คำสั่ง ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๖ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน เน้นย้ำการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนให้เจ้าหน้าที่

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน จัดทำรายงานสรุปผลการบริหารความเสี่ยง ที่มีสถานะความเสี่ยงเป็นสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ และต้องกำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมในระบบบริหารความเสี่ยง)เพื่อควบคุมกำกับติดตาม และ ประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ดังตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)			
	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
				๑.เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ ๒. ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินไปราชการตามระเบียบของทางราชการ

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)			
	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
				๓. การปลอมแปลงหนังสือราชการ/การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำแผนไว้/การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง ๔. เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบประมาณ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอฟาน
อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย

นายอนุชิต มโนวงศ์ ผู้รายงาน
ตำแหน่ง ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอ
เบอร์โทร ๐ ๕๓๓๒ ๑๔๕๘
วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗